

Oma tupa, oma lupa

*Mene ja myy kaikki mitä sinulla on
ja seuraa minua*

ETLA

TALOUSTIETEEN TUTKIJAT ovat viime aikoina löytäneet todisteita runsaan omistusasumisen ja korkean työttömyyden yhteydestä. **Pekka Hakala** kertoo asiasta *Helsingin Sanomissa* 19.5.2013 julkaistussa näyttävässä kirjoituksessa. Siinä kerrotaan, että omistusasumisen ja työttömyyden välisen yhteyden havaitsi ensimmäisenä brittitutkija **Andrew Oswald** 1990-luvun puolivälissä.

Samaan tulokseen on tullut myös Tampereen yliopiston taloustieteen tutkija **Jani-Petri Laamanen**, joka on julkaissut raportin työttömyyden kehityksestä Suomessa vuosina 1990–1992, jolloin Suomessa ryhdyttiin purkamaan vuokrasäännöstelyä.

Elinkeinoelämän tutkimuslaitoksen Etlan tutkimusjohtaja **Mika Maliranta** katsoo, että työpaikkojen määrä nyky-Suomessa on ennen kaikkea kiinni työvoiman tarjonnasta ja tätä omistusasuminen vähentää.

”Jos ihmiset asuvat laajassa mitassa omistusasunnoissa, työpaikan etsintä keskittyy kapealle alueelle, liikkuvuus vähenee ja työttömyyden lisäksi tulee myös muita huolenaiheita: entistä useampi työntekijä päätyy työpaikkaan, jossa hänen tuottavuutensa ei ole paras mahdollinen, ja kilpailukyky, elintaso ja vauraus laskevat”, sanoo Maliranta.

Taloustieteilijät ovat vaatineet asuntolainan korkovähennyksen poistamista paitsi turhana tukena keski- ja suurituloisille myös taloudelle haitallisena. Valtion taloudellisen tutkimuslaitoksen johtaja **Juhana Vartiainen** on vaatinut kiinteistöverojen korottamista. Kiinteistöt ovatkin sikäli hyvä verotuskohde, että niitä ei voi häivyttää veroparatiiseihin.

Malirannan mukaan asumisen tuen vähentäminen lisää työn tarjontaa, ja kun tarjonta lisääntyy, palkkataso laskee. Näin yritysten kannattavuus paranee ja syntyy uusia työpaikkoja sekä vuokra- että omistusasujille.

Suomessa omistusasuntojen osuus asuntokannasta on noin kolme neljäsosaa. Se on lähellä EU:n keskiarvoa. Itsenäisyytemme

alusta saakka meillä on suosittu ja tuettu omistusasumista. On vapautettu torpparit, lunastettu vuokra- alueita omiksi, myönnetty Arava- lainoja, annettu verotuksessa korkovähennyksiä jne. Kansankapitalismi on nähty hyväksi yhteiskuntamme kehitykselle. Asunnot muodostavat ylivoimaisesti suurimman osan ihmisten varallisuudesta. Ne ovat mitä parhaita perusturvaa.

Edellä kertamani taloustieteilijöiden kaavailut kelpaavat parhaiten heidän työllistämiseensä ja viihdytykseensä.

Todellisuus näyttää yhä enemmän siltä, että talouden laskiessa jyrkkää alamäkeä työtömille ei ole töitä suuristakaan työhaluista huolimatta. Se lienee hiljentänyt vaatimuksia runsaan ulkomaisen työvoiman tuonnista Suomeen. Viime aikoina on työttömyys lisääntynyt selvästi myös eteläisessä Suomessa, jossa työpaikkoja on ollut parhaiten tarjolla. Koko maan työttömyysprosentti on pysynyt suurin piirtein samana (noin 6,5), mutta työvoiman ulkopuolelle on siirtynyt lisää kymmeniä tuhansia ihmisiä, joita ei voida työllistää ja jotka ovat itsekin luopuneet toivosta. He eivät nosta työttömyysprosenttia. Kun koko ajan vakituisen ja kokoaikaisen työn osuus vähenee ja ns. silpputyöt lisääntyvät, se lisää vielä epävarmuutta. Jos tässä tilanteessa on kuitenkin se oma tupa, jota kansanviisauksin ihannoit, siitä kannattaa pitää kiinni. Sehän myös vähentää yhteiskunnan tuen tarvetta.

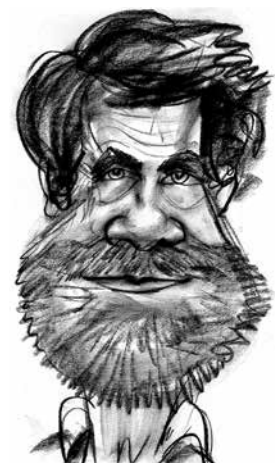
Maaseutumme on autioitunut, kun väki on lähtenyt työtä etsimään asutuskeskuksiin ja ulkomaille. Esim. 1960- ja 1970-luvuilla lyötiin laudat ikkunoihin ja muutettiin suurin joukoin Ruotsiin. Kun pidin 1972 loppukousta tietoimituksessa Keitelepuhjan-Kinnulan maantiellä Viitasaarella, olivat monet talot autioituneet muutamassa vuodessa. Ihmiset kehuivat, että nyt kelpaa ajella muutokuormia hyvää tietä pitkin. Silloin ei pelkkä sosiaaliturva riittänyt elämiseen. Myöhemmin on nähty myös asutuskeskusten tyhjenemis-

tä tehtaiden sulkiessa oviaan ja asuntojen jäädessä riippakiveksi yksityisille ihmisille ja myös kunnille.

Elämä on jotakin muutakin kuin Etlan vaatimusten toteuttamista. Meillä on perhe-elämämme ja monenlaiset muut sosiaaliset suhteemme, joiden pysyvyys on osa elämämme laatua. Tutkijat eivät ole huomanneet sitä, että oman asunnon hankkiminen antaa ihmisille tavattoman paljon työhaluja. Mitenkäs asunnot muutoin maksettaisiin?

Omassa talossa asuvana annan suuren arvon sille, että todella omistan sen. Omistaminen antaa minulle paljon valtaa päättää siitä miten asun ja hoidan taloani ja tonttiani. Ymmärrän toki niitä, jotka haluavat itse nähdä mahdollisimman vähän vaivaa. Silloin vuokra-asunto kerrostalossa voi olla hyvä ratkaisu. Monille se on myös ainoa vaihtoehto. Niitä puuhataan nyt enenevästi pääkaupunkiseudulle, mutta pienipalkkaisilla ei ole niihinkään varaa.

Nyt pitäisi toimia niin, että töitä saataisiin sinne, missä on valmiita tuotantorakennuksia odottamassa käyttöä ja työtä kaipaavia ihmisiä asuntoineen. Mutta jos poliitikko yrittää sitä, hänet leimataan markkinahäiriköksi.

Raimo Koivistoinen
raimo.koivistoinen@kolumbus.fi